

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง*
BUDDHADHAMMA APPLICATION FOR PEOPLE'S POLITICAL
PARTICIPATION PROMOTION AT NOENPHRA SUB-DISTRICT
MUNICIPALITY, MUANG DISTRICT, RAYONG PROVINCE

ธีรนัย สุวรรณโชติ, อภิญญา ฉัตรช่อฟ้า

Thiranai Suwannachot, Apinyar Chatchorfa

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: theeranaisuwannachote999@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักอปริหานิยธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3. นำเสนอการประยุกต์หลักอปริหานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.979 ได้กลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาร์ ยามาเน่ 392 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป และการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 รูปหรือคน ได้แก่ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ และนักการเมืองท้องถิ่น โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. หลักอปริหานิยธรรม 7 มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.365^{**}$) และ 3. การประยุกต์หลักอปริหานิยธรรม 7 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 1. ด้านการเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิ และไม่ทำผิดกฎ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ตรวจสอบนักการเมือง หมั่นประชุมกันเพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา 3. ด้านการประชาสัมพันธ์ ประชาชนมีโอกาสดูแจ้งข้อเท็จจริง มีสิทธิ เสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และได้รับความคุ้มครองตามหลักของกฎหมายอย่างเท่าเทียม

คำสำคัญ: การประยุกต์; หลักพุทธธรรม; การมีส่วนร่วมทางการเมือง

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To studying people's political participation. 2. To study the relationship between the principles of Aparihaniyadhamma and political participation. and 3. To study guidelines for applying the principles of Aparihaniyadhamma to promote political participation of citizens in Noen Phra Sub-District Municipality, Mueang District, Rayong Province. The research method was quantitative research. Data were collected using questionnaires with a reliability value for the entire version equal to 0.979. A sample group of 392 people was obtained from Taro Yamane's formula. Data were analyzed using a ready-made program. Moreover, qualitative research Data were collected from 9 key informants or people, including Buddhist scholars. Political science academicians and local politicians used structured in-depth-interview script. Data were analyzed using content descriptive v analysis techniques.

The research results were found that 1 . The people's political participation in the Noen Phra Subdistrict Municipality, Mueang District, and Rayong Province, by overall, was at a moderate level. 2 . Principles of Aparihaniyadhamma was significantly related to promoting political participation of people in Noen Phra Subdistrict, Mueang District, Rayong Province at the 0.01 level, with a positive relationship. at a moderate level ($r=.365^{**}$) 3. The application of the Aparihaniyadhamma7 principles to promote political participation of the people was as follows: 1) Elections encouraging people to exercise their rights. Moreover, they did not break the rules. 2) Participation in local administration; It allowed citizens to examine politicians by regularly meet together to participate in solving problems. 3. Public hearings: People could explain the facts and have the right and freedom to receive political news and equal protection according to the principles of the law.

Keywords: Application; Buddhadhamma; Political Participation

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ระบุว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560) ให้สิทธิแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยประชาชนนั้น เป็นที่มาขอให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อประชาชนในการที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่สามารถตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ได้มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและไม่อาจเกิดผลได้จริงในทางปฏิบัติ โดยกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินการต่าง ๆ ยังไม่มีความชัดเจนแน่นอน (สันติเลิศ เพ็ชรอรกรณ์, 2547) ด้วยเหตุนี้การพัฒนาประชาชนให้เป็นพลเมืองที่รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพ และแสดงออกซึ่งบทบาทหน้าที่ได้อย่างสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างให้เป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่มีความตระหนักรู้เข้าใจ มีจิตสาธารณะและตื่นตัวในการสร้างความเจริญให้แก่บ้านเมือง (จารุวรรณ แก้วมะโน, 2566)

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำ หลักอุปทานิยธรรม (ที.ม. (ไทย) 13/70/232) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ 1. การประชุมเป็นนิตย 2. การพร้อมเพรียงกันประชุม 3. ยังไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ 4. สักการะ เคารพ นบถือ บูชาผู้อาวุโสและรับฟังความคิดเห็นของท่าน 5. ไม่ฉุดคร่าขึ้นใจ กุลสตรีหรือกุลกุมารีให้อยู่ร่วมด้วย 6. สักการะ เคารพ นบถือ บูชาเจดีย์ 7. จัดการรักษาคุ่มครอง ป้องกันพระอรหันต์ทั้งหลายโดยชอบธรรม เพื่อปกป้องนักการเมืองที่ดีมีความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่น สมัครเมื่อไหร่ก็จะได้ลงคะแนนให้ โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นและส่งเสริมให้ประชาธิปไตยเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักอุปทานิยธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

3. เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักการบริหารนิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 392 คน จากสูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973)

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน ได้แก่ นักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา 2 รูป นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ 2 คน และนักการเมืองท้องถิ่น 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือคือ แบบสอบถาม 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 3 ด้าน คือ 1. ด้านการเลือกตั้ง 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ด้านการประชาพิจารณา ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักการบริหารนิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.979 ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha α – coefficient) (สิน พันธุ์พินิจ, 2547)

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบไปด้วย ข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

4. การเก็บรวบรวม

การวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมดังนี้ 1. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้สิทธิเลือกตั้งและอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บข้อมูลกับประชาชน จำนวน 392 ชุด ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลสถิติพรรณนา โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน ในการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient) (r) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวม และรายด้าน (n=392)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเลือกตั้ง	3.67	0.69	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น	3.39	0.70	ปานกลาง
ด้านการประชาพิจารณ์	3.15	0.81	ปานกลาง
โดยภาพรวม	3.40	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) และด้านการประชาพิจารณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักการบริหารนิยธรรมกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.365^{**}$)

อปธานิยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ($r=.502^*$) 2. การประยุกต์หลักอปธานิยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($r=.324^{**}$) 3. การประยุกต์หลักอปธานิยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ด้านการประชาสัมพันธ์ (Y3) อยู่ในระดับปานกลาง ($r=.380^*$)

3. การประยุกต์หลักอปธานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$), การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ($\bar{X}=3.93$), พร้อมเพรียงกันประชุมและเลิกประชุม ($\bar{X}=3.77$), สักการะ เคารพนบถ บูชาต่อปูชนียสถานทั้งหลาย ($\bar{X}=3.70$), การอารักขา คุ่มครอง ป้องกันโดยธรรมแก่นักบวช ($\bar{X}=3.48$), ส่วนด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ สักการะ เคารพ นบถ บูชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย ($\bar{X}=3.34$) และไม่บังคับปกครองสตรีทั้งหลาย ($\bar{X}=3.06$) ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประยุกต์หลักอปธานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง โดยการประยุกต์หลักอปธานิยธรรม ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งประชาชนต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังให้การเลือกตั้งเป็นไปตามที่กฎหมายและรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และเมื่อไปเลือกตั้งก็ต้องเลือกคนดี ส่งเสริมสนับสนุนคนดี เข้าไปทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองพร้อมเพรียงกันไปใช้สิทธิโดยประชาชนใช้อำนาจผ่านกระบวนการเลือกตั้ง เพื่อเป็นการสรรหาผู้แทนเข้ามาจัดการอำนาจของตนเอง ทำหน้าที่ของตนโดยเฉพาะเข้ามาใช้อำนาจหรือเป็นกระบอกเสียงของตัวประชาชน ต้องศึกษาและเลือกคนดี มีคุณธรรม ไม่ทำผิดกฎการเลือกตั้ง และคนนั้นต้องมีความประพฤติดีไม่เป็นผู้ต้องโทษด้วยเรื่องใด ๆ ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการประยุกต์หลักอปธานิยธรรม พบว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ทำหน้าที่เข้าไปตรวจสอบหรือมีส่วนร่วมแก้ไขในสิ่งที่นักการเมืองท้องถิ่นทำไม่ถูกต้อง หรือว่ามีส่วนแก้ไขจัดการนั้น ประชาชนต้องหมั่นประชุมกัน เพื่อให้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ประชาชนรับรู้และใช้สิทธิและเสรีภาพของตนเองในการคิด การกระทำ ที่พยายามไม่ล้าสิทธิของคนอื่น ในการที่ประชาชนแสดงออกในทางการเมืองเมื่อตนเองเป็นพลเมืองของรัฐมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด เมื่อถึง

เวลาที่มีการเลือกตั้งก็ไปใช้สิทธิที่พึงมีนั้น ด้านการประชาธิปไตย โดยการประยุกต์หลัก
อภิธานิธรรม พบว่า หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอปัญหา
ที่ตนได้รับผลกระทบต่าง ๆ ซึ่งประชาชนควรที่จะพูดคุยปรึกษาพร้อมเพรียงกันทุกฝ่ายถึง
ปัญหาที่ตนได้รับจากโครงการที่ท้องถิ่นจะทำ เป็นการแสดงความคิดเห็นของประชาชน
และเป็นการชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ เพื่อให้
ประชาชนได้มีสิทธิและเสรีภาพในการแก้ปัญหาท้องถิ่นของตนเอง ประชาชนมีความเสมอ
ภาคที่จะศึกษา การรับรู้ข่าวสารต่างๆ ทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ
การได้รับความคุ้มครองตามหลักของกฎหมาย และการได้รับความคุ้มครองตามหลักของ
กฎหมายอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วน
ร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอ
เมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชาชนออกไปใช้
สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพราะได้แสดงออกถึงความต้องการ มี
สิทธิเท่าเทียมกัน เทศบาลให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และแนวทางการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระชาญชัย
ติสสุวโส (ศรีแพทย์) (2562) เรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง พบว่า ระดับการมี
ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การไปใช้สิทธิ
เลือกตั้ง ได้รับข้อมูลจากเทศบาล จากคนในครอบครัว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ
จินตนา กะตากุล (2562) เรื่อง การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของ
ประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 4 ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัด
นครศรีธรรมราช พบว่า การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อยู่
ในระดับปานกลาง

2. หลักอภิธานิธรรมมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวม มี
ความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชน สัมพันธ์กับหลักอภิธานิธรรม การเลือกตั้งต้องอาศัยความ
ร่วมมือ ความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่และสิทธิเสรีภาพของทุกคน ที่จะต้องร่วมมือกัน
เลือกคนดีทำหน้าที่แทนตน ประชาชนสนใจหมั่นสอบถามและศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ

นโยบายของผู้สมัครก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมั่นเข้าร่วมรับรู้ รับทราบ ในนโยบาย เพื่อมีส่วนในการออกความคิดเห็นหรือการทำประชาพิจารณ์ ในการผลักดันกิจกรรมของเทศบาลตำบลเนินพระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนท ทองเเล็ก (2563) เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัด สระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัทพล เสวตวรรณ (2564) เรื่อง การพัฒนาทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารงานขององค์กรส่วนปกครองท้องถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า การประยุกต์หลักอุปทานิยธรรมมีผลต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี สามารถอธิบายได้ร้อยละ 81.9 ส่งผลร่วมต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. การประยุกต์หลักอุปทานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากอภิปรายได้ว่า ประชาชนสนใจหมั่นสอบถามและศึกษาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับนโยบายโครงการต่าง ๆ ของผู้สมัครก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร่วมรับรู้ รับทราบ ในนโยบาย เพื่อให้ได้มีส่วนในการออกความคิดเห็นหรือการทำประชาพิจารณ์ ร่วมกันปรึกษาหารือในการผลักดันกิจกรรมของเทศบาลตำบลเนินพระ พร้อมเพรียงกันไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อปกป้องสิทธิของตนเองและเพื่อการคงอยู่ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนพร้อมให้ความร่วมมือกับเทศบาลและนักการเมืองท้องถิ่นในการบริหารและเพื่อการพัฒนาประโยชน์ของคนในท้องถิ่น ประชาชนสามารถปฏิบัติตามข้อบังคับของการเลือกตั้ง การร่วมบริหารท้องถิ่น และการร่วมประชาพิจารณ์ได้ และให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะผู้บริหารประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (อะซิม) (2564) เรื่อง การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามหลักอุปทานิยธรรม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติพันธ์ อินทโชติ (2563) เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ โดยบูรณาการประยุกต์หลักธรรมอุปทานิยธรรม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย อธิบายได้ว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ในการ ร่วมเลือก ให้ความสำคัญกับการร่วมมือกัน พร้อมหน้าพร้อมตากันเมื่อมีการเลือกตั้งก็พร้อมใจกันเลือกคนดี มีผลงาน ยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้หญิงที่ทำงานดี เคารพในสิทธิ และเสรีภาพที่มีเท่ากันอย่างเสมอภาค พร้อมให้ความร่วมมือ เคารพในผู้นำชุมชน คนที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่น รวมทั้งสรรหาผู้แทนเข้ามาจัดการอำนาจของตนเอง ให้ทำหน้าที่เข้ามาใช้อำนาจเป็นกระบอกเสียงเป็นตัวแทนของประชาชน ที่จะยังประโยชน์สูงสุดให้กับสังคมโดยรวม ร่วมบริหาร พร้อมเพรียงกัน ร่วมมือร่วมใจ ร่วมพัฒนาท้องถิ่นไปด้วยกันของประชาชนเป็นสำคัญ การร่วมรู้ปัญหากันในท้องถิ่นคนในท้องถิ่นจะรู้ดีที่สุด ถ้าหากทุกคนเปิดใจกันให้ความสำคัญกับทุกคนในท้องถิ่นของตนเอง สังคมก็จะเข้มแข็ง ประชาชนก็จะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรม

ร่วมกับเทศบาล จะได้รู้เห็นและหาแนวทางร่วมกัน ประชาชนเองในการร่วมกันรักษาและปฏิบัติตามกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันเพื่อสังคมที่สงบสุข ยอมรับในสิทธิ เสรีภาพของกัน แต่ไม่ละเมิดกฎในการอยู่ร่วมกัน สังคมจะเป็นระเบียบเพราะทุกคนเคารพกฎ กติกา ของสังคม ให้ความร่วมมือและเคารพอนุรักษ์สถานที่สำคัญในท้องถิ่นเป็นบ้านเกิดของตนเอง วันสำคัญก็ร่วมกันทำนุบำรุงพระศาสนา รักษาคนที่มิรู้ในท้องถิ่น ร่วมประชาพิจารณ์ เป็นผลประโยชน์ของประชาชนเอง การเข้าร่วมรับฟังข้อมูลข่าวสารจากผู้ที่ได้รับผิดชอบ โครงการที่เป็นผลกระทบต่อส่วนรวม วิถีชีวิต หรือชุมชนท้องถิ่น ประชาชนร่วมลงชื่อเพื่อรับฟังและหาทางออก สนับสนุนให้ในท้องถิ่นมีการทำประชาพิจารณ์ก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการต่างๆ ที่ประชาชนควรขอความยินยอมจากประชาชน เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ในการทำประชาพิจารณ์ของชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อชะลอหรือหลีกเลี่ยงการตัดสินใจที่ไม่เป็นที่พอใจของประชาชนอันจะนำไปสู่ความขัดแย้ง ในการทำประชาพิจารณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการเลือกตั้ง เทศบาลควรมีนโยบายให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ที่เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และเที่ยงธรรม
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลควรมีนโยบายสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมลงชื่อเสนอต่อประธานสภาท้องถิ่น เพื่อให้พิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและสาธารณประโยชน์ของส่วนรวม
3. ด้านการประชาพิจารณ์ เทศบาลควรมีนโยบายส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับฟังข้อมูลข่าวสารจากราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น ที่รับผิดชอบโครงการที่มีลักษณะเป็นผลกระทบต่อส่วนรวม วิถีชีวิต หรือชุมชนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ด้านการเลือกตั้ง เทศบาลควรมีแนวทางปฏิบัติโดยการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์การออกไปเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และเที่ยงธรรม
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลควรมีแนวทางปฏิบัติโดยการสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและสาธารณประโยชน์ของส่วนรวม
3. ด้านการประชาพิจารณ์ เทศบาลควรมีแนวทางให้ประชาชนร่วมการทำประชาพิจารณ์โครงการที่ประชาชนมีความเห็นแตกต่างกัน และโครงการที่ไม่พึงประสงค์ของประชาชน เพื่อให้เทศบาลรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากประชาชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง” พบว่าต้องวิจัยต่อในประเด็นดังนี้

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับเกี่ยวกับการสร้างความเชื่อมั่นมีค่านิยมที่ดีต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชน
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับ แรงจูงใจในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นความต้องการของประชาชนจริง
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการทำประชาพิจารณ์

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ แก้วมะโน. (2566). *ความเป็นพลเมืองกับอนาคตประชาธิปไตยไทย*. สืบค้น 2 มกราคม 2566, จาก http://ppd.kpi.ac.th/index.php?name=content&main_id=12&page_id=49
- จินตนา กะตากุล. (2562). *การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนศึกษาเฉพาะกรณี หมู่ที่ 4 ตำบลช้างซ้าย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- นิติพันธ์ อินทโชติ. (2563). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระชาญชัย ติสสวัสดิ์ (ศรีแพทย์). (2562). *การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระทรงวุฒิ รัตนะ. (2564). *การกล่อมเกลางานการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน*. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 4(1), 44-53.

- พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (อะซิม). (2564). *การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช* (ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุขฎิณิบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัททล เสวตวรรณ. (2564). *การพัฒนาทางการเมืองที่มีผลต่อการบริหารงานขององค์กรส่วนปกครอง ท้องถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี* (ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุขฎิณิบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560, 6 เมษายน) ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก.
- สันติเลิศ เพ็ชรอาภรณ์. (2547). *ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 : ศึกษาเฉพาะกรณีการเสนอร่างกฎหมายและการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของประชาชน* (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2547). *เทคนิคการวิจัยทางสังคม*. กรุงเทพฯ: บริษัทจุฬพลับขิง จำกัด
- สุทน ทองเล็ก. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562* (ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุขฎิณิบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: New York: Harper& Row.